

ALKOHOL

Undervisningsmateriale til mellemtrinnet

Flere af øvelserne knytter sig til tegnefilmen om alkohol. Vi anbefaler derfor, at klassen sammen ser tegnefilmen og supplerer med de interviewfilm, som findes relevante.

Øvelse 1: Snak i fællesskab

- Hvorfor drikker Johans mor?
- Hvordan påvirker alkoholmonstret/alkoholen moren?
- Hvorfor skjuler moren, at hun drikker?
- Hvordan har Johan det, når alkoholmonstret er der?
- Hvordan har Johan det, når hans mor drikker?
- Hvorfor skjuler Johan, hvordan han har det?
- Hvornår har Johan det godt?

Johan bliver ked af det, når hans mor drikker. Man kan blive ked af det over mange forskellige ting. Alle har prøvet at være kede af det. Fortæl evt. om engang, hvor du var ked af det. Fortæl også, om du skjulte det for andre eller sagde det til en anden, og hvordan det føltes.

- Hvornår har I været kede af det?
- Har I prøvet at skjule, hvordan I havde det? Hvordan var det?
- Har I prøvet at fortælle en voksen eller en ven, at I har været kede af det? Hvordan var det?

Hvis klassen åbner op for mange personlige fortællinger, kan du som lærer fortælle eleverne, at de kan klappe sig selv på skulderen eller lave et andet signal, der viser, at de har det på samme måde som deres klassekammerat. På den måde undgår du, at eleverne fortæller den samme historie.

Øvelse 2: Diskuter i grupper

Inddel klassen i grupper a fire og stil dem følgende spørgsmål:

- Hvornår er det godt at holde noget skjult?
- Hvornår er det dårligt at holde noget skjult?
- Hvis man er ked af det eller utryg, skal man så fortælle det til nogen?
 - Hvis nej, hvorfor?
 - Hvis ja, hvorfor og til hvem?
 - Hvis både og, hvad taler henholdsvis for og imod?

Lad grupperne skiftevis fremlægge deres holdninger til hvert af spørgsmålene.

Hvis du vil styre snakken i grupperne og sikre, at alle kommer til orde, kan du benytte dig af samarbejdsstrukturen *Bordet Rundt* fra Cooperative Learning.

Hvis der er fire elever i hver gruppe, giver du gruppemedlemmerne et nummer fra 1-4. Alle dem, der har nr. 1 starter med at fortælle om deres holdning, derefter tager dem med nr. 2 over osv.

Du kan også dele eleverne op i to paneler, der skal debattere med hinanden. Det ene panel skal forberede argumenter for, hvornår det er godt at holde noget skjult. Det andet panel skal forberede argumenter for, hvornår det er dårligt at holde noget skjult. Bagefter kan I sammen diskutere, om man skal fortælle det til nogen, hvis man er ked af det eller utryg.

Øvelse 3: Lav et fælles netværksskort

Eleverne skal i fællesskab finde frem til, hvem man kan tale med, hvis man har det svært. Det kan både være personer, de kender godt, og personer, de kender mindre godt. Personer kan også være kontakter som f.eks. brevkasser (fx netrådgivningen på tabu.dk), foreninger (fx dedrikkerderhjemme.dk) eller rådgivninger (fx åben anonym rådgivning).

Tydeliggør over for eleverne, at de personer, de nævner, ikke behøver at være nogle, de nødvendigvis selv ville vælge at tale med.

Fortæl også, at det er meget forskelligt, hvem man har lyst til at tale med. For nogle er det rart at tale med en, de kender godt, for andre er det bedre at tale med en, de ikke kender så godt, fx en lærer, de ikke selv har. Der er ikke noget, der er mere rigtigt eller bedre end andet. Og det kan være forskelligt fra dag til dag.

Tal også med eleverne om, hvordan man som barn/ung kan bruge de forskellige personer og kontakter til forskellige ting. En ven eller veninde er måske rar at tale med, hvis man har mistet et kæledyr. En lærer eller pædagog kan måske bedre hjælpe en, hvis man har en mor eller far, der drikker for meget.

Øvelse 4: Netværksstafet

For at få bevægelse ind i undervisningen kan øvelsen laves som en netværksstafet. Du fortæller eleverne, at de sammen skal finde frem til så mange personer/kontakter som muligt, man kan tale med. Klassen har x antal minutter til dette. Når en elev kommer i tanke om en person, man kan tale med, rækker hun eller han hånden i vejret. Du starter med at give en af eleverne tuschen. Når en elev har tuschen, skal han løbe op til en fælles planche og skrive en person på netværkskortet. Du kan hjælpe med at stave og evt. skrive. Tuschen gives videre til en klassekammerat, der løber op til planchen. Stafetten fortsætter, indtil den aftalte tid er gået.

Øvelse 5: Lav dit eget netværkskort

Udlever netværkskortet bagerst i dette dokument til alle elever. De skal hver især udfylde det på baggrund af følgende spørgsmål:

- Personer, jeg vil gå til, hvis jeg har et problem derhjemme?
- Personer, jeg vil gå til, hvis jeg har et problem i skolen?
- Personer, der kan gøre mig i godt humør?
- Personer, der er gode til at lytte?

Denne øvelse kan også laves som hjemmeopgave.

Øvelse 6: Fællesskabsøvelse

Inspireret af teorien om zonen for nærmeste udvikling kan du sammen med klassen tale om:

- Hvad de kan uden hjælp
- Hvad de kan med hjælp
- Hvad de ikke kan

Du kan også tale med eleverne om:

- Hvad de selv har ansvar for
- Hvad de har ansvar for sammen med andre
- Hvad de ikke har ansvar for

For at få mere bevægelse ind i undervisningen kan du med tre snore eller et kridt lave tre ringe på gulvet og bede eleverne stille sig rundt om den yderste ring. Start med at spørge eleverne om, hvad de selv kan uden hjælp eller selv har ansvar for. Eleverne byder ind ved at træde ind i den inderste cirkel og fortælle resten af klassen, hvad de hver især mener, de selv kan uden hjælp eller selv har ansvar for. Gå videre til cirkel to, når der ikke er flere elever, der byder ind. Spørg nu eleverne om, hvad de kan med hjælp, eller hvad de har ansvar for sammen med andre. Eleverne bidrager ved nu at træde ind i den mellemste cirkel og fortælle resten af klassen, hvad de hver især mener, de kan med hjælp eller har ansvar for sammen med andre.

Øvelse 7: Forældreinddragelse

For at inddrage forældrene i det, klassen har arbejdet med, kan du bede eleverne om at tale med deres forældre om nedenstående spørgsmål. Eleverne skal skrive, hvad de har talt med deres forældre om. Hvis der er elever, der ikke har mulighed for at tale med deres forældre, kan du bede dem om at tale med en anden voksen, fx en vens forælder eller en lærer, eller de kan selv tænke over spørgsmålene.

- Hvordan kan man bede om hjælp, hvis man ikke kan lide at fortælle andre om, hvordan man har det?
- Hvornår er det rart at snakke med nogen?
- Hvornår er det rart at holde noget for sig selv?
- Hvorfor er der nogle ting, man vælger at holde for sig selv?

Du kan også bede eleverne om at lave det individuelle netværk kort som supplerende hjemmeopgave.

